

## **Promemorian - Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)**

Remiss från Utbildningsdepartementet  
Remisstid den 1 juli 2025

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.  
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

### **Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren**

#### **Sammanfattning av ärendet**

Utbildningsdepartementet har remitterat *Promemorian - Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)* till bland annat Stockholms stad för yttrande.

I promemorian föreslås att 5 kap. 4 d § ska ändras på så sätt att elevers mobiltelefoner ska samlas in vid varje skoldags början, till skillnad från dagens reglering som anger att rektor får besluta om att mobiltelefoner ska samlas in vid varje skoldags början.

#### **Beredning**

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

*Stadsledningskontoret* konstaterar att Utbildningsdepartementets promemorias förslag skulle påverka Stockholms stads grundskolor i relativt liten omfattning då flertalet av skolorna redan idag samlar in elevernas mobiltelefoner under skoldagen, med stöd av 5 kap. 4 d § skollagen. Stadsledningskontoret ser därför inget behov av ett nationellt mobilförbud då det redan finns en möjlighet att reglera frågan på lokal nivå. En nationell reglering begränsar dessutom rektorernas möjlighet att göra lokala anpassningar utifrån skolenheternas förutsättningar och behov.

*Utbildningsnämnden* konstaterar att Stockholms stads grundskolor skulle påverkas i relativt liten grad av promemorian förslag eftersom flertalet av skolorna redan samlar in elevernas mobiltelefoner under skoldagen, med stöd av 5 kap. 4 d § skollagen. Nämnden ser därför inget särskilt behov av ett nationellt mobilförbud då

det redan finns en möjlighet att reglera frågan på lokal nivå. En nationell reglering begränsar dessutom rektorernas möjlighet att göra lokala anpassningar utifrån skolenheternas förutsättningar och behov.

### Föredragande borgarrådets synpunkter

Alla elever har rätt till en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Att mobiltelefoner samlas in under skoldagen minimerar risken för att kränkningar via dessa kan ske under skoltid och kan därmed ha positiva effekter för eleverna. Ett mobilförbud kan också ha positiva effekter på studieron i klassrummen. Det är dock viktigt att understryka att ett mobilförbud aldrig kan ersätta ett fokuserat arbete i skolorna kring värdegrunds- och trygghetsfrågor.

Jag delar stadsledningskontorets bild att utredningens förslag skulle påverka Stockholm stads grundskolor i relativt liten omfattning då flertalet av skolorna redan idag samlar in elevernas mobiltelefoner under skoldagen. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 18 juni 2025

Emilia Bjuggren

### Bilaga

Remiss - Promemorian - Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9), dnr KS 2025/504-1.1

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

**Särskilt uttalande** av borgarråden Christofer Fjellner och Andrea Hedin (båda M) enligt följande.

Ett nationellt mobilförbud i Sveriges obligatoriska skolor är ett välkommet steg mot en bättre skolmiljö. Mobiltelefoner stör ofta undervisningen, splittrar elevernas fokus och bidrar till sociala utmaningar, såsom mobbning via sociala medier. Genom att införa ett förbud tar vi ett steg närmare ökad koncentration, bättre interaktion mellan elever och en skola där lärande står i centrum. Stockholms stad bör ta täten och införa ett generellt mobilförbud redan innan det nationella förbudet träder i kraft. Som Sveriges största kommun har Stockholm möjlighet att sätta en tydlig standard och visa vägen för andra kommuner.

**Särskilt uttalande** av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Vi ställer oss positiva till ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet. Vi ser de positiva effekterna när det gäller både tryggheten och

studieron på det flertalet skolor som redan infört detta. Vi bedömer också att förslaget skulle leda till att det inte blir otydligheter och olikheter mellan olika skolor, inom staden och landet. Vi vill dock poängtera att det behöver finnas en viss flexibilitet när det gäller möjligheter för elever i behov av särskilt stöd att använda digitala verktyg i de fall när till exempel mobilen kan vara ett stöd i undervisningen.

### **Kommunstyrelsen**

**Reservation** av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Delvis bifalla borgarrådsberedningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Vi välkomnar förslaget om att införa ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet. Vi delar utredningens bedömning att ett mobilfritt skolklimat skapar bättre förutsättningar för trygghet, studiero och ett starkare socialt samspel mellan elever. En mobilfri skolmiljö bidrar till att minska distraktioner i klassrummet, motverka nätkränkningar och ger lärarna bättre möjligheter att fokusera på undervisningens innehåll.

Erfarenheter från många skolor i staden visar att daglig insamling av mobiltelefoner redan i dag är en fungerande och uppskattad metod för att skapa lugn och struktur under skoldagen. Genom att göra denna ordning till en tydlig nationell norm skapas likvärdighet mellan skolor och tydlighet i förväntningar gentemot elever, vårdnadshavare och skolpersonal.

Förslaget tar också hänsyn till behovet av flexibilitet, genom undantagsmöjligheter för pedagogisk användning och särskilda elevbehov. Det är en viktig avvägning som säkerställer att skolans kompensatoriska uppdrag och varje elevs individuella förutsättningar fortsatt kan tillgodoses.

Vi anser därför att lagförslaget är väl avvägt och ser positivt på ett införande från den 1 juli 2026.

**Reservation** av Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Att delvis bifalla föredragande borgarråds förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande

Vi ställer oss positiva till ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet. Vi ser de positiva effekterna när det gäller både tryggheten och studieron på det flertalet skolor som redan infört detta. Vi bedömer också att förslaget skulle leda till att det inte blir otydligheter och olikheter mellan olika skolor, inom staden och landet. Vi vill dock poängtera att det behöver finnas en viss flexibilitet när

det gäller möjligheter för elever i behov av särskilt stöd att använda digitala verktyg i de fall när till exempel mobilen kan vara ett stöd i undervisningen.

**Särskilt uttalande** av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson och Johan Paccamonti (alla M) som är likalydande med Moderaternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

**Särskilt uttalande** av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Rektorer och skolpersonal är bäst lämpade att fatta beslut som fungerar för just deras elever och skolmiljö. Ett gott pedagogiskt ledarskap, utövat av professionen, ska också klara att skapa goda relationer och gemensamma spelregler mellan elever och skolans personal. När regler uppfattas som legitima och har förankring hos alla parter, ökar både förståelsen och efterlevnaden. Ett centralt beslut i form av ett absolut förbud riskerar att bli för stelbent och tar bort möjligheten att anpassa sig efter lokala eller individuella behov.

Vi ser därför inget behov av ett nationellt mobilförbud.

**Ersättaryttrande** av Nike Örbrink (KD) som är likalydande med Liberalernas reservation i kommunstyrelsen.

## Ärendet

Utbildningsdepartementet har remitterat *Promemorian - Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)* till bland annat Stockholms stad för yttrande.

Under hösten 2024 initierade Utbildningsdepartementet en utredning med syfte att föreslå en reglering innebärandes att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska samlas in vid varje skoldags början när det gäller de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet. En utgångspunkt för utredaren har varit att det ska vara möjligt att besluta om undantag om det finns särskilda skäl. Utredarens förslag presenteras i promemorian *Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet*, Ds 2025:9. Förslaget innebär en ändring av 5 kap. 4 d § skollagen.

Enligt nu gällande bestämmelser finns inte något nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet. Däremot är det sedan den 1 augusti 2022 enligt 5 kap. 4 a § som huvudregel inte tillåtet med privat användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning under lektionstid. Rektorn i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet får dessutom med stöd av 5 kap. 4 d § besluta att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska samlas in vid varje skoldags början. Av sista stycket i nämnd bestämmelse framgår att det finns möjligheter att göra undantag från ett sådant beslut för pedagogisk användning eller för enskilda elever om det finns särskilda skäl.

Utredaren föreslår att 5 kap. 4 d § ska ändras på så sätt att elevers mobiltelefoner *ska* samlas in vid varje skoldags början, till skillnad från dagens reglering som anger att rektor *får* besluta om att mobiltelefoner ska samlas in vid varje skoldags början.

## Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

### Stadsledningskontoret

**Stadsledningskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 8 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det finns utmaningar kring skolmiljö, elevers kunskapsnivå och barns användning av digitala enheter. Det är därför viktigt att arbeta för alla elevers rätt till en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. För att nå önskat resultat är det viktigt att rätt insatser och åtgärder vidtas.

I utredningen lyfts att ett mobilförbud kan vara ett sätt att under skoldagen freda elever från användning av mobiltelefoner. Att mobiltelefoner samlas in minimerar

riskerna för att kränkningar via dessa kan ske under skoltid, men utan ett fokuserat arbete kring bland annat värdegrundsfrågor riskerar kränkningarna att fortsätta, om än i andra former.

Utredningen slår även fast att trots att det finns ett stort kunskapsunderlag på området kring mobilanvändningen i skolan, så saknas det i forskningen stöd för tydliga positiva effekter av ett generellt mobilförbud.

Stadsledningskontoret anser att den möjlighet som rektorer inom de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet idag har, att besluta om att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska samlas in vid varje skoldags början, är tillräcklig för att uppnå syftet. Rektorerna kan utifrån lokala förutsättningar och behov bedöma om ett mobilförbud under skoldagen skulle få positiva effekter på skolmiljö och studiero.

Under hösten 2024 svarade stadens grundskolor på en enkät om regler för elevers mobilanvändning. Det inkom 116 enkätsvar, varav fem svar avsåg två skolenheter. Av svaren framkom att 76 procent av skolorna var helt mobilfria för samtliga elever, innebärandes att skolornas personal samlade in mobiltelefonerna i början av dagen och återlämnade dem vid dagens slut. Av de svarande uppgav 15 procent att skolan var mobilfri under lektioner för alla elever, och under hela skoldagen för vissa årskurser. Ingen av de svarande uppgav att skolan saknade generella regler för elevers mobilanvändning.

Stadsledningskontoret konstaterar att promemorians förslag skulle påverka Stockholm stads grundskolor i relativt liten omfattning då flertalet av skolorna redan idag samlar in elevernas mobiltelefoner under skoldagen, med stöd av 5 kap. 4 d § skollagen. Stadsledningskontoret ser därför egentligen inget särskilt behov av ett nationellt mobilförbud, då det redan finns en möjlighet att reglera frågan på lokal nivå. En nationell reglering begränsar dessutom rektorernas möjlighet att göra lokala anpassningar utifrån skolenheternas förutsättningar och behov. Om lagstiftaren trots allt vill genomföra en reglering på området bör huvudmännen kompenseras för de merkostnader som den ökade administrationen kommer att innebära i enlighet med finansieringsprincipen.

## **Utbildningsnämnden**

**Utbildningsnämnden** beslutade vid sitt sammanträde den 22 maj 2025 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen
2. Beslutet justeras omedelbart.

*Reservation* av Jan Jönsson (L) och Andréa Hedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

*Reservation* av Linnéa Vinge (SD), se Reservationer m.m.

*Särskilt uttalande* av Andréa Hedin m.fl. (M) , se Reservationer m.m.

*Särskilt uttalande* av Claes Nyberg (C) , se Reservationer m.m.

*Ersättaryttrande* av Frida Bondesson (KD) som instämmer i reservationen från Moderaterna och Liberalerna, se Reservationer m.m.

*Ersättaryttrande* av Frida Bondesson (KD) som instämmer i särskilt uttalande från Moderaterna, se Reservationer m.m.

**Utbildningsförvaltningens** tjänsteutlåtande daterat den 30 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det finns utmaningar kring skolmiljö, elevers kunskapsnivå och barns användning av digitala enheter. Det är därför viktigt att arbeta för alla elevers rätt till en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. För att nå önskat resultat är det viktigt att rätt insatser och åtgärder vidtas.

I utredningen lyfts att ett mobilförbud kan vara ett sätt att under skoldagen freda elever från användning av mobiltelefoner. Att mobiltelefoner samlas in minimerar risken för att kränkningar via dessa kan ske under skoltid, men utan ett fokuserat arbete kring bland annat värdegrundsfrågor riskerar kränkningarna att fortsätta, om än i andra former.

Utredningen slår även fast att trots att det finns ett stort kunskapsunderlag på området kring mobilanvändningen i skolan, så saknas det i forskningen stöd för tydliga positiva effekter av ett generellt mobilförbud.

Förvaltningen anser att den möjlighet som rektorer inom de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet idag har – att besluta om att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska samlas in vid varje skoldags början – är tillräcklig för att uppnå syftet. Rektorerna kan utifrån lokala förutsättningar och behov bedöma om ett mobilförbud under skoldagen skulle få positiva effekter på skolmiljö och studiero.

Under hösten 2024 svarade stadens grundskolor på en enkät om regler för elevers mobilanvändning. Det inkom 116 enkätsvar, varav fem svar avsåg två skolenheter. Av svaren framkom att 76 procent av skolorna var helt mobilfria för samtliga elever, innebärandes att skolornas personal samlade in mobiltelefonerna i början av dagen och återlämnade dem vid dagens slut. Av de svarande uppgav 15 procent att skolan var mobilfri under lektioner för alla elever, och under hela skoldagen för vissa årskurser. Ingen av de svarande uppgav att skolan saknade generella regler för elevers mobilanvändning.

Förvaltningen kan konstatera att utredningens förslag skulle om de genomförs endast få en marginell påverkan på Stockholm stads verksamheter eftersom flertalet av stadens grundskolor redan samlar in elevernas mobiltelefoner under skoldagen, med stöd av 5 kap. 4 d § skollagen. Förvaltningen ser därför egentligen inte ett behov av nationell lagstiftning eftersom det redan finns en möjlighet att reglera frågan på lokal nivå. En nationell reglering begränsar dessutom rektorernas möjlighet att göra lokala

anpassningar utifrån skolenheternas förutsättningar och behov. Om lagstiftaren trots allt vill genomföra en reglering på det här området bör huvudmännen i enighet med utredningens förslag kompenseras för de merkostnader som den ökade administrationen kommer att innebära.



## Reservationer m.m.

### Utbildningsnämnden

Reservation av Jan Jönsson (L) och Andréa Hedin m.fl. (M)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

Vi ställer oss positiva till ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet. Vi ser de positiva effekterna när det gäller både tryggheten och studieron på det flertalet skolor som redan infört detta. Vi bedömer också att förslaget skulle leda till att det inte blir otydligheter och olikheter mellan olika skolor, inom staden och landet. Vi vill dock poängtera att det behöver finnas en viss flexibilitet när det gäller möjligheter för elever i behov av särskilt stöd att använda digitala verktyg i de fall när till exempel mobilen kan vara ett stöd i undervisningen.

Reservation av Linnéa Vinge (SD)

1. Utbildningsnämnden godkänner Sverigedemokraternas tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Därutöver anföra följande:

Vi välkomnar förslaget om att införa ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet. Vi delar utredningens bedömning att ett mobilfritt skolklimat skapar bättre förutsättningar för trygghet, studiero och ett starkare socialt samspel mellan elever. En mobilfri skolmiljö bidrar till att minska distraktioner i klassrummet, motverka nätkränkningar och ger lärarna bättre möjligheter att fokusera på undervisningens innehåll.

Erfarenheter från många skolor i staden visar att daglig insamling av mobiltelefoner redan i dag är en fungerande och uppskattad metod för att skapa lugn och struktur under skoldagen. Genom att göra denna ordning till en tydlig nationell norm skapas likvärdighet mellan skolor och tydlighet i förväntningar gentemot elever, vårdnadshavare och skolpersonal.

Förslaget tar också hänsyn till behovet av flexibilitet, genom undantagsmöjligheter för pedagogisk användning och särskilda elevbehov. Det är en viktig avvägning som säkerställer att skolans kompensatoriska uppdrag och varje elevs individuella förutsättningar fortsatt kan tillgodoses.

Vi anser därför att lagförslaget är väl avvägt och ser positivt på ett införande från den juli 2026.

### Särskilt uttalande av Andréa Hedin m.fl. (M)

Ett nationellt mobilförbud i Sveriges obligatoriska skolor är ett välkommet steg mot en bättre skolmiljö. Mobiltelefoner stör ofta undervisningen, splittrar elevernas fokus och bidrar till sociala utmaningar, såsom mobbning via sociala medier.

Genom att införa ett förbud tar vi ett steg närmare ökad koncentration, bättre interaktion mellan elever och en skola där lärande står i centrum. Stockholm stad bör ta täten och införa ett generellt mobilförbud redan innan det nationella förbudet träder i kraft. Som Sveriges största kommun har Stockholm möjlighet att sätta en tydlig standard och visa vägen för andra kommuner.

### Särskilt uttalande av Claes Nyberg (C)

Centerpartiet håller med förvaltningen om att det lagstöd som behövs för att förbjuda mobiltelefoner i skolan redan finns. Redan idag har rektorer möjlighet att med lagstöd besluta om att samla in mobiltelefoner och den möjligheten används i stor utsträckning. En enkät visar att en majoritet av Stockholms stads skolor redan är helt mobilfria, där eleverna lämnar in sina mobiler i början av dagen och får tillbaka dem vid dagens slut.

Vi ser därför inget behov av ett nationellt mobilförbud. Rektorer och skolpersonal är bäst lämpade att fatta beslut som fungerar för just deras elever och skolmiljö. Ett gott pedagogiskt ledarskap, utövat av professionen, ska också klara att skapa goda relationer och gemensamma spelregler mellan elever och skolans personal. När regler uppfattas som legitima och har förankring hos alla parter, ökar både förståelsen och efterlevnaden. Ett centralt beslut i form av ett absolut förbud riskerar att bli för stelbent och tar bort möjligheten att anpassa sig efter lokala eller individuella behov.